מתניתין בבעלים פטור: [דאתיא מדרשא]. שאר שומרים דאית בהו

של שוחל חו של שוכר: כש"ש דמי.

ותנא שוכר בבעלים פטור וה"ה

לשומר שכר אבל שומר חנם לא קתני: וחנא שומר חנם. שאף על

פי שאין חיובו אלא פשיעה פטור

בבעלים: והוא הדין לשומר שכר.

בין בפשיעה ובין בשאר חיובים:

איבעים אימא. אי ניחא לך לאוקמא

סתם ברייתא כר' יהודה טפי מר'

מאיר אוקמא אשומר חנם וכר׳

יהודה כמו דמחליף רבה בר אבוה:

לעולם הוא חייב. ואפי׳ בעליו עמו:

עד שיהא בהמה ובעלים במלאכה

אחם. כגון אם פרה היא יהא

הבעל חורש בפרתו לנורך שואל

בשדהו או אם חמור הוא יהא בעליו

מחמר אחריו: דקמרפי ליה ואזיל

קמה. חופר והולך בקרקע לפניה

במרא תמיד לרפותה שהיא קשה:

והה מדסיפה על גנה. ממש דתנה

לה משום רבותה לאשמועינן דאפי׳

הכי חייב: רישת. מקום חחר נמי

דנהט לה משום רבותא ואפ״ה פטור

במלאכה אחרת: שאלה ואח"כ

שחל בעליה. הואיל ולא הוי בשעת

שאלה אע"פ שהיה בשעת שבורה ומתה אפ״ה חייב דבעינן בעלים

נשחלים בשעת שחילה דבהמה כדיליף

לה להמיה: באוסה מלאכה. וכדאמר

רישא דקאזיל ומרפי קמה וסיפא

שמנהיגה במלמד הבקר דהוה ממש

על גבה: אידי ואידי באוסה מלאכה.

ממש הוא מה לי מרפי קמה ומה לי מנהיגה: ועוד תנית. תיובתה

לרב המנונא בסיפא דמילתא דאמר

בעינן שיהא עמו משעת שאילה עד

שעת שבורה: לומר לך היה עמו

וכו'. והכי אשמועינן קרא בעליו

אין עמו בשעת שאילה אף על פי

שהיה עמו בשעת שבורה חייב. ולחמן

מתרץ מהיכא משמע ליה הכי: מניא

אידך. היא היא אלא מר דריש בהאי משמעותא ומר דריש בהאי

משמעותה ולה גבי הדדי תניה: מיובתה

דרב המנונת. בתרוייהו מילתיה

במאי דאמר אותה מלאכה בעינן

אותביני' מברייתא קמייתא דקתני

אע"פ שהבעלים עושין במקום אחר.

ובמאי דאמר עד שתהא עמו בשעת

שבורה הויא תיובתא מהך ברייתאש:

אביי סבר לה וכו'. השתח מהדר

לג. שבועות מט:, ב) [לעיל

לד: וש"נו. ג) ל"ל ברייחות

כל"ל. ו) ודף לגו. ו) ועי׳

מוס' ב"ק נו: ד"ה סברוהו ותוס' לעיל לו. ד"ה שוכר],

ו א מיי פ״ב מה׳ שאלה ופקדון הלכה א סמג עשין לב טוש"ע ח"מ סי

ז ב מיי שם ופ״א מהלי שכירות הל' ג סמג שם טוש"ע ח"מ שם סעיף ב:

מוסף רש"י

שוכר כשומר שכר דמי. הואיל ולהנאתו הוא אללו אע"פ שנותן שכר פעולתו שומר שכר הוא, דאי לא יהיב שכר הוי שואל וחייב באונסין, השתא דיהיב ליה אגרא לא הוי שואל והוי שומר שכר (לעיל פ:). שוכר כשומר חנם דמי. דקא יהיב אגר מלאכתו ואינו נוטל שכר על שמירתו (שם). שוכר ביצד משלם. דשומר חנס כתיב, ומהו דין חיובו לענין גניבה ואבידה. פטור או

איבעית אימא בדמחליף רבה בר אבוה. מימה דאמאי דחק דלסינא נהדיא. שואל דלמיב ביה פטור בבעלים בהדיא: קסני. לאוקמי כר׳ יהודה דלית הלכתא כוותיה דקי"ל דשוכר

כשומר שכר כדמשמע בריש המפקיד (לעיל דף לד.) ולקמן (דף מ.) פטור מדרשא לא קחני: הכא בברייתא גרסינן שכרה ושכר בעליה גבי מרימר דאגר כודניתא לבי חואלי ובכמה דוכתים: דא מדסיפא עמה: במקום אחר. שלא במקום הפרה ובלבד שתהא מלאכתו

על גבה רישא במלאכה אחרת. דאי במרפי ואזיל היינו ממש על גבה ותיתה דמאי לריך לדקדק מכח סיפא בלא סיפא תיקשי ליה רישא דאי במרפי ואזיל היינו ע"ג ממש ומאי אפילו וכ"ת דמרישא גופא לא מצי למיפרך דאיכא למימר דהיא גופה התה להשמועינן דמרפי וחזיל הוי כע"ג אבל מסיפא פריך שפיר דאמאי נקט אפילו ע"ג אף על גב דלא מרפי ואזיל הא מרישא שמעינן לה דה"כ כי נמי תוקי רישה במלאכה אחרת תיקשי אמאי אינטריך סיפה הפילו הה מרישה שמעינן . דמלאכה אחרת הוא כע"ג וי"ל דאי רישא במלאכה אחרת ניחא ליה דנהט בסיפא אפילו בעליה ע"ג לרבותא אע"ג דמרישה שמעינן כיון דע"ג הוי רחוק ממלאכה אחרת אבל אי רישא באותה מלאכה וכגון דמרפי ואזיל כיון דאשמעינן רישא דהיינו כע"ג תו לא הוה לריך למינקט בסיפה אפי׳ בעלים חורשים על גבה: ממונא

דכתיבא בהדיא קתני דאתיא מדרשא לא קתני ת"ש שאלה ושאל בעליה עמה שכרה ושכר בעליה עמה שאלה ושכר בעליה עמה שכרה ושאל בעליה עמה אף על פי שהבעלים עושין מלאכה במקום אחר ומתה פטור סברוה הא מני ר' יהודה היא דאמר שוכר כשומר שכר דמי והא האי תנא התני מילתא דאתיא מדרשא ואילו שומר חנם לא קתני הא מני ר"מ היא דאמר שוכר כשומר חנם דמי ותנא שומר חנם והוא הדין לשומר שכר איבעית אימא כדמחליף רבה בר אבוה ותני ששוכר כיצד משלם ר' מאיר אומר כשומר שכר ר' יהודה אומר כשומר חנם אמר רב המנונא לעולם הוא חייב עד שתהא פרה וחורש בה חמור ומחמר אחריה ועד שיהו בעלים משעת שאילה עד שעת שבורה ומתה אלמא קסבר בעליו עמו אכולה מילתא משמע מתיב רבא שאלה ושאל בעליה עמה שכרה ושכר בעליה עמה שכרה ושאל בעליה עמה שאלה ושכר בעליה עמה אע"פ שהבעלים עושין מלאכה

במקום אחר ומתה פטור מאי לאו "במלאכה אחרת לא באותה מלאכה אלא מאי מקום אחר דקא מרפי ואזיל קמה והא מדסיפא על גבה הוי רישא במלאכה אחרת דקתני סיפא שאלה ואח"כ שאל בעליה שכרה ואח"כ שכר בעליה עמה אע"פ שהבעלים חורשין ע"ג ומתה חייב אמרי רישא וסיפא באותה מלאכה ורישא רבותא קמ"ל וסיפא רבותא קמ"ל רישא רבותא קמ"ל דאע"ג דלאו על גבה אלא באותה מלאכה כיון דהוו בעלים בשעת שאילה פטור וסיפא רבותא קמ"ל ראע"ג דעל גבה כיון דלא היו בעלים בשעת שאילה חייב האי מאי אי אמרת בשלמא רישא במלאכה אחרת וסיפא באותה מלאכה היינו רבותא אלא אי אמרת רישא וסיפא באותה מלאכה מאי רבותא אידי ואידי באותה מלאכה הוי ועוד תניא ממשמע שנאמר יאם בעליו עמו לא ישלם איני יודע שאם בעליו אין עמו שלם ישלם אלא מה ת"ל בעליו אין עמו לומר לך יהיה עמו בשעת שאילה אין צריך להיות עמו בשעת שבורה ומתה היה עמו בשעת שבורה ומתה צריך להיות עמו בשעת שאם יודע איני יודע שאם שמילה אין עמו שלם שנאמר בעליו שאם שאילה ותניא אידך ממשמע שנאמר בעליו בעליו עמו לא ישלם אלא מה ת"ל אם בעליו עמו לומר לך כיון שיצאה מרשות משאיל שעה אחת בבעלים ומתה פטור תיובתא דרב המנונא תיובתא אביי סבר לה סכר' יאשיה ומתרץ לקראי כר' יאשיה רבא סבר לה כר' יונתן ומתרץ לקראי כר' יונתן אביי סבר לה כר' יאשיה ומתרץ לקראי כר' יאשיה בעליו אין עמו שלם ישלם מעמא דליתיה בתרוייהו הא איתיה בחדא וליתיה בחדא פטור (4) והא כתיב אם בעליו עמו לא ישלם מעמא דאיתיה בתרוייהו הא אי איתיה בחדא וליתיה בחדא מחייב לומר לך היה עמו בשעת שאילה אינו צריך להיות עמו בשעת שבורה ומתה היה עמו בשעת שבורה ומתה צריך להיות עמו בשעת שאילה רבא

לפרושי מהיכא ילפי הני תנאי דבשעת שאילה בעינן ובשעת שבורה ומתה לא בעינן: **אביי סבר לה כר' יאשיה**. דאמר בעינן חלוק ואע"ג דלא כחיב יחדו כמאן דכתיב דמי ולא משמע ליה לפרושי אחד אחד בפני עצמו בכל מקום שהזכיר ב' דברים ופסק עלייהו דין או איסור: **מחרץ לקראי**. דלעיל: כרבי יאשיה. (כ) דמפרש דבשעת שאילה בעינן בשעת שבורה ומתה לא בעינן: ורבא מחרץ להו בחר דעחיה דרבי יונחן. דמשמע נמי אחד אחד לעלמו ומיהו אפ״ה מלינו למילף שפיר דחדא מינייהו הוא דבעינן: דחניא וחניא אידך לא גרסינן דבכל חדא מתניחא דלעיל שייכי תרוייהו קראי הבדרשא אלא ה"ג ומחרץ לה לקראי כרבי יאשיה בעליו אין עמו טעמא דליסיה בחרוייהו הא איסיה בחדא וליסיה בחדא פעור וכסיב אם בעליו עמו לא ישלם טעמא דאיסיה בחרוייהו וכו'. וה"פ טעמא דליתא בתרוייהו שלא היה עמו לא בשעת שאילה ולא בשעת שבורה ומתה דע"כ לר' יאשיה אתרוייהו קאי דרישא דקרא איירי בשאלה ושבורה ומתה דע"כ קאי ובעליו אין עמו ולר' יאשיה ה"ק בעליו אין עמו לא בזו ולא בזו כי היכי דמשמע ליה אשר יקלל את אביו ואמו עד שיקלל שלניהם ה"נ משמע ליה בעליו אין עמו דהאי אין אתרוייהו קאי אינו בזו ואינו בזו הוא שלם ישלם הא ישנו באחד מהן לא ישלם: והא כסיב אם בעליו עמו. דמשמע נמי אתרוייהו ישנו בזו וישנו בזו הוא דלא משלם הא איתיה בחדא מינייהו משלם הא כילד ע"ר יש בהן אחת שפוטרתו ויש בהן אחת שאינו פוטרתו ומאי היא שאלה פוטרתו ∞ שכירות אינה פוטרתו. ולקמן 0 פריך איפוך אנא:

תורה אור השלם ו אם בעליו עמו לא ישַלֵּם אָם שְׁכִיר הוּא בָּא . שמות כב יד . בשברו: ַרְבְּיִי יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם 2 וְבִי יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רעהו ונשבר או מת בַּצְלְיוֹ אֵין עמוֹ שַׁלֵּם רְשָׁלֵם: שמות כב יג יְשַׁלֵם: שמות כב יג

הגהות הב"ח

(א) גמ' וליתא בחדא פטור וכתיב כל"ל ותיבת והא נמחק: (3) רש"י ד"ה כר׳ יאשיה ומפרש: (ג) תום׳